

Arabesk Şairler ve Sıkı Şiir

ECE
AYHAN

Asaf Savaş Akat'ın bugünlerde sivrildiğini, 'sıkı şiir' alanında da Cemal Süreya'nın bence sivrilmenin ötesine geçtiğini yineleyerek belirtiyorum mektubumda. ('Arabesk şiir' alanında ise Attilâ İlhan, Hilmi Yavuz.. gevşek ve civık şiirlerini sürdürüyorlar: hem de 'yeni oluşumlar'dan hiç haberleri olmadan.

Sevgili Ahmet Necdet Bey.
Bu hafta Heybeli'de kaldım hep ve olabildiğince iyi yazdım diyebilirim. Bir yere kıpırdamamanın bir nedeni de kar yağışı oldu denebilir.

Beyaz dergisinin bu çıkacak sayısındaki yazıma bakarsanız bugünlerde neler üzerinde durduğumu görebilirsiniz. Arkasını da bırakmayacağım, bırakmıyorum. Kısacası becerebildiğimce yazmaklarımı iyi sayılır.

Herhalde *Poetika* dergisinin şubat sayısındaki yazımı okumuşsunuzdur. Benim için son iki üç paragrafta belirttiklerim ve altını çizmeye çalıştığım olgular önemli: gerçek toplumsal açılardan. (Şiire gelince, bilmem siz 'sıkı şiir' deyimini nasıl bulursunuz? Cemal Süreya da günlüğüne bu deyim aldığını söylemişti bana.. yani otuz şu kadar yıldır bence 'sıkı şiir'ler yazılıyordu; şairler de 'tehlikeli şairler'di, zaten 'usluluk' bize göre değil. Biz önceki kuşaktan (geçenlerde bunu Arif Damar'a da söyledim) hak aramak bakımından da ayrıyız, şiirin ve toplumun sorunlarını ele almak bakımından da. Sanırım Cemal Süreya'nın *M. Sanat* dergisindeki yazılarını, günlüklerini, açıklamalarını okuyorsunuz. Ne güzel Türkçe değil mi yazdıkları; sonra anlatı" iyice ayrıntılı ve vurucu ve değişik. (İzmir'dekiler 'şiir'deki ve 'düşünce'deki bu yeni gelişimlerle nedense pek ilgilenmiyorlarmış; Gökhan Demirel'le de bunu konuştuk: - Hani ben İzmir'deyken aynı sokakta oturduğumuz genç, İzmir İktisat'ı bitirmişti, şimdi Hacettepe'de lisan üstünü yapıyor. Ben de buna orada bulunduğum günlerde tanık olmuştum biraz: hemen her konuda da (özellikle verisiz) davrandıklarımı görmüştüm gözlerimle.. neyse.

Ayrıca bir 'İzmir şovenizmi' gerçeğini bildiğim için 'düşünce' alanında bir Asaf Savaş Akat'ın bugünlerde sivrildiğini, 'sıkı şiir' alanında da Cemal Süreya'nın bence sivrilmenin ötesine geçtiğini yineleyerek belirtiyorum mektubumda. ('Arabesk şiir' alanında ise Attilâ İlhan, Hilmi Yavuz.. gevşek ve civık şiirlerini sürdürüyorlar: hem de 'yeni oluşumlar'dan hiç haberleri olmadan.)

Siz her halde Bodrum'dan dönmüşsünüzdür Somay Hanım'la birlikte. (İstanbul'a dönüp dönmediğini anlamak için bugün yarın Somay Hanım'a telefon edeceğim.) (Ettim, Somay Hanım'la telefonla konuştuk.)

İlhan Berk'le de yazıyoruz arada. *Galata* kitabı herhalde bugünlerde Adam'da baskıya verilmiştir. Geçenlerde Memet Fuat'la telefonda konuştum. Onun şiir seçkisi, güldestesi baskıda. Kadıköy'deki Vagon Cafe'de kimi gençler merakla bekleediklerini söylüyorlar bana bu seçkiyi.. (1970 yıllarına dek almış şiir serüvenini çıkacak kitabına.) Acaba İzmir'de hiç değilse bu antoloji okunur mu dersiniz? Ben kendi adıma konuşuyorum; pek sanmıyorum, evet her konuda İzmir şovenizmi yine yürüyecektir. (Çok büyük şairler var orada: Nahit Ulvi Akgün, Hüseyin Yurttaş, Veysel Çolak v.s. gibi. Hele İzmir kökenli Necati Cumali, Attilâ İlhan.. Bütün Türkiye'de şiir alanında şairlere önderlik ediyor ve örnek oluyorlar.)

Şakayı bir yana bırakalım. *Poetika* dergisinin bu sayısını Sevda Kural'ın da, Nuran Hariri'nin de, Turgay Gönenç'in de bulup okumasını dilerdim. Onları görürsen lütfen söyleyiver selamlarım ve sevgilerimle birlikte. (*Poetika* dergisi bence genel çizgileriyle 'sanat şahsi ve muhteremdir' diyor kısaca. Ne

şiiirle, ne toplumsal yeni oluşumlarla ilgilenirlermiş; belki bu yüzden iki sayısındaki hemen bütün şiirler doğrudan doğruya arabesk şiirler, onlardan kolaylıkla şarkı bile yapılabilir. *Musiki ve Nota* dergisi bana geliyor ama Avni Anıl

Ayrıca bir 'İzmir şovenizmi' gerçeğini bildiğim için 'düşünce' alanında da Cemal Süreya'nın bence sivrilmenin ötesine geçtiğini yineleyerek belirtiyorum mektubumda. ('Arabesk şiir' alanında ise Attilâ İlhan, Hilmi Yavuz.. gevşek ve civık şiirlerini sürdürüyorlar; hem de 'yeni oluşumlar'dan hiç haberleri olmadan.) Siz herhalde Bodrum'dan dönmüşsünüzdür Somay Hanım'la birlikte. (İstanbul'a dönüp dönmediğini anlamak için bugün yarın Somay Hanım'a telefon edeceğim.) (Ettim, Somay Hanım'la telefonla konuştuk.) İlhan Berk'le de yazıyoruz arada. *Galata* kitabı herhalde

buyle bağıntım yok ki "o şiirleri besteleyiniz" diyeyim! - Yeri gelmişken Avni Anıl'ın Ahmet Adnan Saygun'a bir anlamda sataşması İstanbul'da hiç hoş karşılanmamış; hele *Töre* dergisinin arkasına sığınması tepki yaratmış biraz. Sanıyorum Avni Anıl gizli kafatasçı galiba biraz. Zaten soyut olarak (ve yalnızca) alaturkayı sevmeyi, başka hesaplarının da olduğu belli oluyordu geçen yıl Bodrum'da Bobo'daki konuşmalarda; hani Necati Ormanlar'la gelmişiniz..)

Bütün bunlar elbette herkesin kendi seçeceği ve bileceği işlerdir. Ama kazın ayağı öyle değil, yine de nerede olursa olsun (geç de olsa) her şey biliniyor. Ben yakınırım ama yine de kim kime dum duma değil bütünüyle. Kızıltoprak'ta evde toplandıklarımızda (senin tanımadığın Mülkiyeli Bankacı, sigortacı, maliyeci arkadaşlar da var" hemen her konuyu ele alıyoruz. (Cahit Kayra bir Cuma 'Hatay' lokantasına geldi, konuştuk onunla da. Cahit Tanyol'un oğlu da geliyor..)

Sonunda o yazıyı size yazıyorum, Cemal Süreya'nın.

"Sigaraya davrandığımı görünce,

kibrimini çaktı:

- Sonunda, işte bana muhtaç olduğum, dedi.

Mutfığa giderek sigaramı yaktım.

Biliyor musun, ben hiç üşümem.

Üşümemeye alıştırdım kendimi. Hiç üşümem.

İlhan (Berk) bilir bunu.

Çok şey, önemini yitirmiş bir benim için.

Gereğinde, her şeyi en aza indirebiliyorum.

(Bir) Yılbaşını, bir ekmekle geçirebilirim;

geçirdim."

İşte bu "tırnak" içindekileri bir gün ben Cemal'e söylemişim. O da ad belirtmeden günlüğüne yazmış, 70. gün.. 'Sigara' olayı Kızıltoprak'ta geçmişti. 'Kadın'a bende kimi kavramların kesinlikle olmadığını kim bilir kaç kez anlatmaya çalışmışım. Ayrıca şimdi benim önemli sorunlarım var diyordum, hepsini de "amaan canım, ne önemli var bunların" diyor karşıyordu. Öylesine bencil ve yalnız kendini düşünen çok az kişi görmüştüm.. "Ekmek parası sağlamam için çalışmam gerekiyor, lütfen" diyordum, o yine "amaan canım!" diyordu boyuna.. Hele son Heybeli'deki evimi görünce bozuluşunu ve Heybeli'den geri dönüşünü hiç unutmuyacağım; deniz görünümü ev istiyormuş.. Size İstanbul'da

anlatmıştım, Heybeli'deki evi tutmadan az önce bana Kızıltoprak'a telefon ederek Gümüşlük'e gitmemizi önermişti, "size öncelik tanıyorum, yoksa siz evet demezseniz ben Koray adlı bir erkek arkadaşımınla gideceğim" bile diyebilirdi.. Yeni

olup bitenler size bu yazdığım bir kaç olay değil yalnızca; size yazamayacaklarım da var.

Benim yapım, alışkanlıklarım, tutumum, düşüncelerim belki yanlış olabilir. Ama ben böyle geldim ve böyle giderim.. (Şu kadarını yazmadan edemeyeceğim. İlişki kurduğumuz bir hanım arkadaşımızı ablanızın kızının evine yemeğe götürüyorsunuz, kızın kocası da dayınızın oğludur, yemek masasında dört kişisiniz ve televizyonda Kadir İnanır bir filmde oynuyor ve siz bir kadın olarak "Kadir İnanır'ı görünce kadına her kadının bızırı oynar" diyorsunuz.. Velhasıl bir adam bu kadar sabırlı olabilir. Ben o kadına "neden böyle söyledin" bile demedim.)

Sonra, benim hemen bütün arkadaşlarım 'güvenilir' insanlardır. Her şeyi yapabilirler, her sözü söyleyebilirler ama hepsi de yerindedir ve yerinde olur.. Neyse.. gerçekten bu konuyu çok uzattım.. Herkes kendi yoluna!

Eklıyorum, Nuran Hariri Hanım'a, Sevda ve Koray'a, Erol Gülercin'a, Günay'a, Tunç'a, Turgay Gönenç'e, Aydın Öztürk'e yine benim selamlarımı iletirsiniz. (Zaten geçen mektubunuzda bir bölümüne selamlarımı iletmişsiniz yazmıştım, sağ olun.) Ben İzmir'de yaşarken onları bana göstermiş oldukları ilgiyi hiç unutmuyorum. Görürseniz Necdet Levent'e ve Gültekin Oransay'a da selamlar.

Doğan Özlem'in kitabını bitirdim ve çok yararlandım. Unutmayın, Kürşat Bumin'i de görürseniz (tekrar) Devlet ve Çocuk'u bana gönderirseniz.

Yine Turgay Özen çok ilgileniyor benimle İstanbul'da, Beyaz dergisi çıkaranlardan. Emel Şahinkaya Günsür de..

Sonunda AKM'yi de gördüm (Cemal'le) gittiğimde. Ali Ulvi, Ferruh Doğan'ı, Ahmet Mekin'i gazeteci arkadaşları da gördüm böylece.

Emekli savcı İsmet Kemal Karadayı'yı da tanıdım. Berrin Taşan onun sınıf arkadaşımış, şimdi emekli olmuş. Karşıyaka'dan o da..

Sizin *Düşün*'deki şiirinizi Refik Durbaş'ta da gördüm. Somay Hanım sevinmişti, hemen yayımlanması da iyi olmuş. *Çağdaş Eleştiri*'yi yazık ki izleyemiyorum. Ama Kızıltoprak'a geçince birkaç sayıyı bir arada olmak üzere okuyacağım. (Zaten elime eski yeni ne geçerse okumaya çalışıyorum. Kitaplar konusu da öyle.)

'Hatay' lokantasındaki cuma toplantılarımızı giderek kalabalıklaşıyor. Artık Tapu Müdürleri, Banka Müdürleri, reklamcılar da gelmeye başladı.. yakında bize yer kalmayacak gibi.. Ne yapalım, biz de hemen arkadaki başka lokantaya gideriz.."

Bitiriyorum mektubu. Size en güzel selamlarımı ve sevgilerimi gönderiyorum. Somay Hanım daha oradaysa ya da telefonlaştığımızda ona da keza. Hoşça kalın.